

6 Miljökonsekvenser

Landskapets karaktär påverkas främst av att nya broar riskerar att bryta dagens harmoniska småskalighet vid sundet. Konsekvenserna bedöms som stora för Alternativ Syd, måttliga för Alternativ Mellan och små för Alternativ Befintligt broläge. För Noll- och Förbättringsalternativen bedöms konsekvenserna som ringa. Osäkerhet om slutlig broformning kan medföra förändrade bedömningar längre fram i processen.

För trafikplatserna innebär de ramper som på Björknässidan är vända mot sundet störst negativ påverkan. Konsekvenserna bedöms som måttliga för Hel Skuru + Halv Björknäs väst och Halv Skuru väst + Hel Björknäs, medan Hel Skuru och Halv Skuru väst + Halv Björknäs öst endast bedöms medföra små negativa konsekvenser.

Kulturmiljön har många höga värden som påverkas negativt av ett eller fler alternativ; de nuvarande broarna (främst den äldsta, södra), den engelska landskapsparken på Skurusidan (Skuruparken) samt resterna av kvarnanläggningen på Björknässidan. Konsekvenserna bedöms som stora för samtliga alternativ, förutom Nollalternativet. De konsekvenser som följer av Nollalternativet kan begränsas med hjälp av åtgärder och alternativet bedöms därför endast medföra små negativa konsekvenser. Hantering av befintliga broar kan ge förändrade bedömningar längre fram i processen.

Trafikplatserna påverkar kulturmiljövärden genom intrång i Skuruparken och/eller kvarnanläggningen. Halv Skuru väst + Hel Björknäs och Halv Skuru väst + Halv Björknäs öst bedöms medföra små till måttliga konsekvenser medan Hel Skuru och Hel Skuru + Halv Björknäs väst medför måttliga konsekvenser.

Naturmiljön är särskilt värdefull inom Skuruparken. Utbyggnadsalternativen Syd och Mellan medför intrång i en värdefull ekbacke som tillhör Skuruparken. Dessa alternativ bedöms därför medföra stora negativa konsekvenser. Förutsatt att tillräckliga hänsyn tas i byggskedet bedöms såväl Alternativ Befintligt broläge som Noll- och Förbättringsalternativet endast medföra små negativa konsekvenser. Trafikplatsalternativen har ingen påverkan på naturmiljövärden.

Rekreation, friluftsliv och barriäreffekter har de största värdena kopplade till Skuruparken och sundets stränder. Alternativ Syd medför intrång i Skuruparkens norra del vilket påverkar parkens rekreativa värden. Alternativet bedöms därför medföra måttliga negativa konsekvenser. Övriga alternativ medför endast små negativa konsekvenser.

Trafikplatsalternativet Hel Skuru medför måttliga konsekvenser, framförallt eftersom alternativet gör ett intrång i Skuruparken. Alternativ Hel Skuru + Halv Björknäs väst bedöms medföra små till måttliga konsekvenser, Halv Skuru väst + Hel Björknäs ger små konsekvenser medan Halv Skuru väst + Halv Björknäs öst endast ger ringa konsekvenser.

Vatten påverkas generellt positivt av att åtgärder för rening av dagvatten kommer att inarbetas i samtliga alternativ. Vid sidan av den påverkan som sker av rivning och renovering och som omfattar alla alternativ, innebär de alternativ som har brostöd i vattnet (alternativ Syd och i viss mån Befintligt broläge) en ökad risk för förorenings-spridning under byggtiden samt en mer omfattande påverkan på farleden. Alternativerna Syd och Mellan bedöms ha den kortaste byggtiden, vilket begränsar konsekvenserna. Sammantaget bedöms därför alternativ Mellan medföra små negativa konsekvenser. Nollalternativet, Förbättringsalternativet samt alternativ Syd medför måttliga negativa konsekvenser. Med hänsyn till att Alternativ Befintligt broläge både har brostöd i vattnet och ett långt byggskede, bedöms alternativet medföra stora negativa konsekvenser avseende vattenaspekterna. Beroende på omfattning av vattenverksamheten krävs anmälan eller tillstånd.

Trafikplatsalternativen har endast små negativa konsekvenser för vattenaspekterna.

Förorenad mark. Samtliga Utbyggnadsalternativ bedöms medföra stora negativa konsekvenser. Noll- och Förbättringsalternativet medför endast små negativa konsekvenser. Trafikplatsalternativ Hel Skuru och Hel Skuru + Halv Björknäs väst bedöms medföra måttliga negativa konsekvenser medan Alternativ Halv Skuru väst + Halv Björknäs öst och Halv Skuru väst + Hel Björknäs bedöms medföra stora negativa konsekvenser.

Klimat. Trots förbättrade fordon och bränslen medverkar projektet inte till att nå de mål om koldioxidutsläpp som finns uppsatta, oavsett alternativ. Samtliga alternativ bedöms därför medföra stora negativa konsekvenser. Noll- och Förbättringsalternativen ger ett något bättre resultat eftersom hastigheten över bron i dessa alternativ är lägre. Utbyggnadsalternativen ger å andra sidan en större möjlighet att bygga ut framtida kollektivtrafiklösningar vilket kan bidra till bättre klimat. Nuvarande broars konstruktion bedöms inte påverkas av Östersjöns prognostiserade vattenhöjning.

I Förbättringsalternativet samt utbyggnadsalternativen ingår åtgärder som syftar till att förbättra möjligheten till gång och cykling. Dessa åtgärder utgör viktiga beståndsdelar i ett framtida mer hållbart trafiksystem. Trafikanalyserna visar dock att dessa åtgärders bidrag till att uppnå klimatmålet är litet i det här projektet.

Luftkvaliteten kommer att vara fortsatt god avseende kväveföroreningar medan miljökvalitetsnormen för partiklar (PM10), oavsett alternativ, överskrids i motsvarande grad som idag inom en zon upp till 25 meter från Värmdöleden (väg 222). Gång- och cykeltrafiken över sundet får goda luftförhållanden i Förbättringsalternativet, Alternativ Mellan samt Alternativ Syd. För omgivande bostadsområden är förändringarna i luftkvalitet marginella oavsett alternativ.

Buller från vägtrafiken kommer att öka i och med större trafikmängder. I Noll- och Förbättringsalternativet är hastigheten över bron lägre än i Utbyggnadsalternativen, vilket gör att bullerökningen är något mindre för dessa alternativ. Skyddsåtgärder, i form av skärmar nära väg och bro, kan reducera bullernivåerna kraftigt i samtliga alternativ. I flera fall kommer dock även ytterligare fönster- och fasadåtgärder att krävas. Inlösen av enstaka fastigheter kan inte uteslutas. Skillnaden mellan alternativen är marginell. För trafikplatserna bedöms konsekvenserna som stora och skillnaderna mellan alternativen är små.

Hälsa och boendemiljö påverkas negativt främst av buller och luftföroreningar. Skillnaderna mellan alternativen är små. Genom bullerskyddsåtgärder kan förbättringar åstadkommas i samtliga alternativ. I Förbättringsalternativet samt i Alternativ Mellan och Syd är avståndet mellan GC-vägen och

trafiken så stort att MKN för PM10 inte överstigs på GC-vägen, vilket gör detta alternativ något bättre ur hälsosynpunkt. Boende på Solsundahemmet är en grupp som särskilt bör beaktas i det fortsatta arbetet.

Risk förhåller sig till olika olycksscenarioer kopplade till transporter av farligt gods på Värmdöleden, sjöfart i Skurusundet och i viss mån SLs bussdepå i Björknäs. Om relevanta skyddsåtgärder vidtas, bedöms samtliga alternativa väglinjer och trafikplatser kunna utformas med acceptabelt låg risknivå. Trafikplatsalternativet Hel Skuru kan däremot medföra något sämre förhållanden avseende transporter av biogas till SL-depån.

Hushållning med naturresurser är inte alternativskiljande, utan påverkan blir i stort sett lika oavsett alternativ. Eftersom objektet är geografiskt begränsat blir påverkan liten.

Miljöpåverkan under byggtiden blir omfattande oavsett alternativ. Vatten påverkas negativt av stöd i vattnet (Alternativ Syd och i viss mån Alternativ Befintligt broläge) och av lång byggtid (Noll- och Förbättringsalternativen samt Alternativ Befintligt broläge). Genom god planering kan de negativa konsekvenserna begränsas avsevärt. Sett till miljöpåverkan under byggtiden bedöms Alternativ Mellan vara det mest fördelaktiga alternativet.

Ovanstående resonemang innebär att inget alternativ träder fram som en tydlig vinnare ur miljösynpunkt, ej heller Nollalternativet. Miljökonsekvensbeskrivningen visar att för vissa aspekter är ett alternativ bättre medan samma alternativ är sämre utifrån andra aspekter. Oavsett vilket alternativ som väljs kommer negativa konsekvenser för människa och miljö att uppstå. I det fortsatta arbetet är det därför viktigt att försöka minimera denna påverkan så långt som möjligt.

Sammanfattningsvis har Alternativ Befintligt broläge något mindre konsekvenser på miljön än Alternativ Mellan, men miljökvalitetsnormen för PM 10 klaras inte i Alternativ Befintligt broläge. Detta innebär att Alternativ Mellan bedöms som det långsiktigt mest fördelaktiga utbyggnadsalternativet från en sammanvägd bedömning. För trafikplatserna talar motsvarande resonemang för alternativet Hel Skuru, vilket medger bäst plats för kollektivtrafikkörfält över bron jämfört med övriga trafikplatsalternativ.